

**Liepājas
Valsts 1.ģimnāzija**

**Rīgas
Valsts vācu ģimnāzija**

**Siguldas
Valsts ģimnāzija**

Atvērtā domnīca

Kurss “Projekta darbs” – ar ko sākt?

Refleksija par esošo pieredzi un idejām, kā kurss integrējams skolas piedāvājumā

2021.gada 24.martā

PROJEKTA DARBA SATURS

Kursa saturs: kādu to redzam?

Domas ierosināšanai

Ir īpašs teorētisks kurss par projekta izstrādi, un pie izvēlētā darba vadītāja darbojas praktiski, izmantojot teorētiskā kursa zināšanas

Skolēns var izvēlēties padziļināt vai paplašināt kursa laikā veikto projekta darbu, piem., pētniecības darbu pārvērst sabiedriskajā darbā – sabiedrības informēšanas kampaņā par viņam nozīmīgu jautājumu

Kā vēl saredzam projekta darba saturu?

- Atbalstām dažādu virzienu izvēli skolēniem
- Gan projekta, gan jaunrades, gan sabiedriskam darbam jābūt zinātniskajai daļai (pamatojumam)
- Ievads - 10.klasē (teorija - ZPD/ projekta/ SMU pamati, ētika, zinātniskā valoda, metodes u. tml.)
- Ja ar jaunradi valstī saprot uzņēmējdarbību, par pamatu ņemt JA modeli
- Kursam veidot vismaz trīs paraugus: pētniecības darbs, sabiedriskais darbs, jaunrade
- Labās prakses piemēri tieši no citiem skolēniem, kam jau ir izdošanās pieredze šajā jomā
- Lai būtu "taustāms" rezultāts, ne tikai teorētisks
- Noteikti jābūt ievadam par ZPD izstrādi, skolēni izvēlas ZPD, SMU, jaunrades projektu Sabiedriskajam darbam jābūt ar rezultātu un zinātnisku pamatojumu sabiedriskajam labumam
- Padziļinātie kursi 12.kl. 3 virzieni. Kursa satura izvēle nerada problēmas, jo to var izvēlēties atbilstoši skolēnu vajadzībām

- Padziļināto kursu priekšmetu skolotāji meklē sadarbības partnerus citos mācību priekšmetos, veidojot starppriekšmetu saikni (tādējādi arī paplašinot darba vadītāju loku)
- Projekta darbam ir taustāms rezultāts. Grupu darbs. Kādas iezīmes no ZPD, bet jābūt sabiedriskajam lietderīgumam, ilgtspējībai, novērtējumam. Sadarbības partneri. Pašvaldības iesaistās sadarbības partneru izvēlē/ dod ievirzi sabiedriskā darba veikšanai
- Sabiedriskais darbs kā projekts - plānošana pēc noteiktiem kritērijiem, izstrāde, atgriezeniskā saite
- Sadarbība ar ārpuskolas organizācijām, NVO
- Saglabāt ZPD pieeju neatkarīgi no darba veida (aktualitāte, īstenošana, rezultātu / produkta analīze, secinājumi)
- Saistīts ar ZPD izstrādes pamatnostādņem
- SMU un sociālais SMU 12.klasē
- Starpdisciplinārs - nav piesaistīts vienam mācību priekšmetam
- Teorētiskais pamatojums + praktiska izpilde
- Vienoties skolā par pētnieciskā darba satura, formu, metožu minimumu, kuru jāapgūst jebkuram vidusskolas skolēnam. Šo minimumu integrēt katrā mācību priekšmetā atbilstīgi tā specifikai
- ZPD ievirze kursa saturā, lai skolēnam nav papildu slodze tā izstrādē
- ZPD, sociālie projekti, SMU

Jautājumi/ izaicinājumi

- Apmācības process. Obligātie kursi skolotājiem (visiem) par šādu darbu vadīšanu. Vecāku atbalsts - informācija (iespējamā darbu izstrādes vide). Vietējās varas informācija, atbalsts - sabiedriski lietderīgs (ja nav darīts, tad aktualizēt). Publiski (informācija medijos). Mācību uzņēmumi - zinātniski pamatoti. Juridiskais regulējums - vieglākus nosacījumus mācību uzņēmumiem, arī vispār visam procesam, lai ieskaitītu kā projektu darbu.
- Bažas rada jaunrades darba un sabiedriskā darba kritēriji, izstrādes process. Būtu nepieciešams precizēt - kurš ir tas skolotājs/ eksperts, kas izprot jaunrades darba un sabiedriskā darba teorētisko pamatojumu?
- Ja projekta darbs var būt tikai saistībā ar padziļinātajiem kursiem, būs grūtības ar interesējošu tēmu izvēli.
- Kā tiks vērtēts sabiedriskais darbs? Vai var organizēt skolotājiem kursus par projekta darbu vadīšanu?
- Kā to sasaistīt ar sabiedriskā darba veidu? Darba vērtēšanas kritērijiem jābūt līdzvērtīgiem.
- Kādi būs kritēriji sabiedriskā darba vērtēšanai?
- Mazāk skaidrības par sociālajiem projektiem.
- Nepieciešams precizēt valsts līmenī MK minētos jēdzienus: projekta darbs, sabiedriskais darbs, jaunrade.
- Sabiedriskais darbs: kā izvēlas, kāds saturs, kā novērtē, apliecinājums?
- Trūkst vadlīniju, kā veidot sociālos un projektu darbus.
- Vai sākums ir jāplāno 10.klasē, ja padziļinātais kurss sākas tikai 12.klasē?
- Vai ZPD kā *izejas biļete* ir domāta katram padziļinātajam kursam?

PROJEKTA DARBA FORMA

Organizatoriski jautājumi: kā kurss integrējams skolas mācību plānā (kurā klasē sāk, cik stundas plāno utt.)?

Domās ierosināšanai

Tiek piedāvāta iespēja projekta darbu veikt 3 virzienos: pētniecības, jaunrades, sabiedriskais

Skolēni darbu izstrādā individuāli vai grupā (2-3 dalībnieki)

Kā īstenojam visus 3 virzienus? Ko darām ar ZPD? Kā vēl saredzam projekta darba formu?

- 11. klasē izvēlās virzienu vai jau tēmu. 12. klasē izstrādā darbu
- Darbu sāk 11. klasē un darbu beidz 12. kl. 1.sem. Darbus izstrādā visi, lai būtu lielāka atlase (jautājums, vai skolēniem tas neradīs pārslodzi 12. klasē)
- Darbu uzsāk 11.klasē ar teorētisko bāzi par ZPD izstrādi (uzsākt 2.semestrī), 12.klasē tiek veidots padziļinājums izvēlētajam darbam
- Darbu uzsākt 10.klases beigās. Sadala moduļos/ nedēļās/ dienās bez mācību procesa
- Ievads kursa izstrādē, vēlams jau 10.klasē 2.sem. kā individuālais vai grupu darbs - dubultstunda mēnesī. Darbojas mācību jomu koordinatori, kas dod pamata zināšanas par ZPD un pētniecību skolēniem, kuri izvēlējās rakstīt darbu attiecīgajā jomā. Integrēt darba noformējumu informātikas stundās
- Izstrādāt vienotas prasības, kuras ir attiecināmas uz visiem skolēniem: apjoms, noformējums, SR. 11.-12.kl.

- Metodiskie semināri skolēniem, kuros dalīties ar pieredzi - skolotāja plānoti un vadīti. Iesaiste skolēnu pašpārvaldē - dalība un sabiedrisko pasākumu organizēšana. Integrācija ar digitālām prasmēm datorikas stundās. Norise 11.-12.klasē
- Projekta darba izstrāde 11.-12.klase (1. gads - teorija; 2. gads - pētniecība). Stundu skaits - 1-2 stundas nedēļā
- Sāk 11.klasē, 1.sem.- apgūst, kā rakstīt
- Sāk 11.klasē, iespējams integrējams jau kādā mācību priekšmetā. Projekta darbam 2 stundas nedēļā 12.klasē. Iespējams organizēt bloku veidā - diena (vai dienas), kad tikai strādā ar projektu darbiem. ZPD pārāug pētniecības darbos, iesaistīt SMU, izmantot esošās iestrādes jaunrades jomā (teātra novirziens)
- Šobrīd ZPD plānots 10.-11.klasē, varētu pārvirzīt uz 11.-12.klasi. 1 stunda nedēļā
- Šogad 10. klases pauzē, plānojam pamatā 11., 12. klasē
- Vairākas sesijas vai 2 dienas 72 st. 11.kl.1(2) katru otro nedēļu. bet 12.kl. 3-4 dienās viss. Skolēna uzņēmība, nobriedušāki 12.kl. (specializētie priekšmeti jau parādās).10.kl.-teorija (*rāmji*), 11.kl.- izstrāde. 12.kl.aizstāvēšana (10.kl.nāk klausīties).Vērtēšanas kritēriji vienoti Latvijā. Laicīgi!
- ZPD plānošana ir atkarīga no valsts zinātniski pētniecisko darbu izstrādes politikas un izstrādātajām vadlīnijām: kas tiek saglabāts, kas mainīts

Jautājumi/ izaicinājumi

- Ja par ZPD ir izstrādātas vadlīnijas un ir pedagogi, kas zina, kā tos vadīt, tad pašreiz nav skaidri kritēriji jaunrades un sabiedriskā darba projektu izstrādēm un vadīšanai.

- Kā pielīdzināt gala vērtējumu dažādās darba formās? Papildus finansējums?
- Lai skolas varētu plānot, svarīgi zināt, kā?, precīzāk, kad notiks ZPD valsts līmenī.
- Vērtēšanas kritēriji dažādām pētījuma formām (ZPD, SMU, sabiedriskais darbs).

PROJEKTA DARBA VADĪŠANA

Cilvēkresursi: kāda ir lomu sadale u.c.

Domās ierosināšanai

Ir skolotājs – procesa virzītājs skolēnu grupai (piem., pa jomām)

Ir skolotājs – darba vadītājs

Kāda vēl varētu būt lomu sadale?

- Koordinators no skolas vadības komandas. Vadītāji - padziļināto kursu skolotāji un citu vidusskolas mācību priekšmetu skolotāji
- Projekta darba koordinators (visiem). Darba konsultants - padziļinātā kursa skolotājs
- Projekta darba koordinators kā mentors, virzītājs. Jomas skolotājs kā saturiskais vadītājs. Ja skolotājs spēj un vēlas, var veikt abas šīs funkcijas
- Projekta darba vadītājiem tiek apmaksātas darba stundas. Apmaksa tiek veikta kā piemaksa konkrētam skolotājam par konkrētu darbu
- Projektu darbu pasniedz vairāki skolotāji: skolotājs, kas var vadīt ZPD, kas var organizēt SMU darbu un pēc satura dažādus projektus. Ir jābūt skolotājam, kas konsultē ZPD izveidi un noformēšanu

- Skolā ir projektu darbu koordinators un ir skolēnu projektu darbu vadītāji
- Skolā jābūt 1-2 pedagogiem, kas koordinē procesu, sniedz teorētiskās zināšanas 11.klases 2.semestrī par ZPD izstrādi, kā arī skolēni jau izvēlas darba vadītājus, individuāli konsultējoties par darba izstrādi 11.klases 2.pusē un 12.klasē
- Skolotājs kā projekta vadītājs - mentors, koučs
- Vadības pārstāvis iepazīstina ar darba izstrādes procesu, praktiskās iemaņas un prezentācijas prasmes gūst integrēti mācību priekšmetos
- Vadītāji - mācību priekšmeta skolotāji, koordinators - kāds no vadības komandas. Katrai jomai savs koordinators (termiņu ievērošana, noformējums u.c.) + mācību priekšmeta skolotājs, kas seko līdz saturam. Viens vadītājs vada ne vairāk kā 2 darbus, lai celtu kvalitāti
- Viens cilvēks atbild par projekta vadīšanu kā koordinators, 2-3 cilvēki atbild par projekta saturu
- Viens koordinators un vairāki darba vadītāji. Darba vadītāji piedāvā, piem., 5 tematus, uz kuriem var pieteikties (lai nerastos pārslodze)

Jautājumi/ izaicinājumi

- Ja skolā ir divas 10. klases, 60 skolēni. Padziļināti ir, piemēram, 10 kursi. Labi, ja ievērojam brīvprātības principu un skolēni sadalās pa kursiem vienmērīgi. Kas notiek, ja 60 vēlējas darboties tikai trīs padziļinātajosursos? Katram skolotājam 20 PD? Var rasties skolotāju pārslodze.
- Ja viens skolotājs vada ne vairāk kā 2 darbus, cik vajag skolotāju padziļinātajosursos?

- Kā apmaksāt skolotāja darbu skolā, ja viens vada 1 projekta darbu, bet cits - 10 projekta darbus?
- Kā finansēt projekta darba vadītāja apmaksu? Kā to praktiski īstenot tarififikācijā?
- Kā nodrošināt skolotāju resursus, ja skolēnu skaits skolā ir liels un ja liels skolēnu skaits izvēlas kādu vienu padziļināto kursu?
- Kā plānot tarifificēšanu?
- Kā tarifificēt stundas un apmaksu procesā iesaistītiem skolotājiem?
- Kā tarifificēt vadītājus, koordinatorus? Kur atrast cilvēkus, kas profesionāli var mācīt skolēniem teoriju gan par ZPD izstrādi, gan radošā darba izstrādi, gan sabiedriskā darba organizēšanu?
- Kur atrast cilvēku, kurš var lasīt šī kursa teorētisko daļu?

JAUTĀJUMI IESNIEGŠANAI SKOLA2030

- Vai un kad tiks izstrādātas vienotas vadlīnijas projekta darba, sabiedriskā darba un jaunrades kursa virziena īstenošanai?
- Kāds tiesiskais regulējums šodien pedagogam dod tiesības vadīt kursu "Projekta darbs" un kā interpretēt esošo regulējumu attiecībā uz esošajiem pedagogiem?
- Kādi ir sabiedriskā darba virziena vērtēšanas kritēriji vai vismaz pamatprincipi?
- Kā nodrošināt skolotāju resursus, ja skolēnu skaits skolā ir liels un ja liels skolēnu skaits izvēlas kādu vienu padziļināto kursu?
- Kādas ir vadlīnijas (ieteikumi) šī kursa pedagogu darba samaksas tarifificēšanai?